

ประเทศไทยมีระบบเศรษฐกิจแบบเปิดทำให้การค้าระหว่างประเทศมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก ในการขนส่งสินค้าเพื่อการค้าระหว่างประเทศนั้นจะอาศัยท่าเรือกรุงเทพเป็นท่าเรือหลัก ดังนั้นจึงควรทราบถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการขนส่งสินค้าเข้าและออกของประเทศไทยผ่านท่าเรือกรุงเทพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ ศึกษาถึงการดำเนินการและการพัฒนาการขนส่งสินค้าของท่าเรือกรุงเทพ และปัจจัยที่มีผลต่อการขนส่งสินค้าเข้าและออกของประเทศไทยผ่านท่าเรือกรุงเทพ ตลอดจนศึกษาถึงแนวโน้มในการขนส่งสินค้าดังกล่าว โดยใช้วิธีการศึกษาทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ในเชิงปริมาณจะใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) ใช้ข้อมูลรายไตรมาสระหว่างปี พ.ศ. 2543-2547 รวม 20 ไตรมาส รวมทั้งทำการคาดคะเนแนวโน้มการขนส่งสินค้าเข้าและออกของประเทศไทยผ่านท่าเรือกรุงเทพ รายไตรมาสระหว่างปี พ.ศ. 2549-2550 รวม 8 ไตรมาส โดยใช้วิธีสร้างแบบจำลอง ARIMA

ผลการวิจัย พบว่า ท่าเรือกรุงเทพเป็นศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าภายในประเทศ ซึ่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัยและเพียงพอ โดยมีการพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการอยู่เสมอเพื่อให้การขนส่งสินค้ามีความรวดเร็วและปลอดภัย สำหรับผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการขนส่งสินค้าเข้าและออกของประเทศไทยผ่านท่าเรือกรุงเทพ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการขนส่งสินค้าเข้าของประเทศไทยผ่านท่าเรือกรุงเทพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ราคายาได้ประชาชาติ อัตราแลกเปลี่ยน ดัชนีราคาสินค้าเข้า จำนวนเที่ยวเรือเข้าท่าเรือในเขตกรุงเทพ และการเปิดศูนย์ชำระค่าภาระและค่าบริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการขนส่งสินค้าออกของประเทศไทยผ่านท่าเรือกรุงเทพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยน ดัชนีราคาสินค้าออก จำนวนเที่ยวเรือออกจากท่าเรือในเขตกรุงเทพ และการเปิดศูนย์ชำระค่าภาระและค่าบริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ สำหรับผลการคาดคะเนแนวโน้มการขนส่งสินค้าเข้าและออกของประเทศไทยผ่านท่าเรือกรุงเทพ รายไตรมาสระหว่างปี พ.ศ. 2549-2550 พบว่า ปริมาณการขนส่งสินค้าเข้าของประเทศไทยผ่านท่าเรือกรุงเทพมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.55 ส่วนปริมาณการขนส่งสินค้าออกของประเทศไทยผ่านท่าเรือกรุงเทพมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย โดยมีอัตราการขยายตัวลดลงเฉลี่ยร้อยละ 0.60 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือ รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินนโยบายด้านการขนส่งสินค้าของท่าเรือกรุงเทพ โดยการสร้างธุรกิจใหม่ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การขนส่งสินค้าเป็นไปอย่างครบวงจร ซึ่งจะเอื้ออำนวยต่อการรักษาส่วนแบ่งตลาด รวมทั้งพัฒนากิจการท่าเรือให้เพียงพอต่อความต้องการตามสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ

Thailand is an open economy. International trade is very imperative to develop the country's economy. The Bangkok Port, a central port providing import and export's transportation in Thailand, is one of the most vital places in the pursuit of international trade. Therefore, it is important to study factors affecting Thailand's import and export transportation through the Bangkok Port

The objectives of this research were to study the operation of the Bangkok Port and its transportation development and factors affecting Thailand's import and export transportation through the Bangkok Port as well as forecast in the future. The study is not only qualitative but also quantitative analysis. The quantitative analysis was estimated precisely by using the Ordinary Least Squares (OLS) techniques during the quarter periods of 2000-2004 totaling of 20 quarters. Furthermore, Autoregressive Integrated Moving Average Model (ARIMA) was used to forecast Thailand's import and export transportation through the Bangkok Port during the quarter periods of 2006-2007 totaling of 8 quarters.

The result of this research found that The Bangkok Port is a center place for domestic cargo distribution. It has introduction of modern facilities to its operation and improve to maintain its convention and efficient performance with fast and safe service at all times. The factors affecting Thailand's import transportation through the Bangkok Port were GDP of Thailand, exchange rate, import price index, quantity of import vessel to Bangkok and occurrence of One Stop Service Center. Moreover, factors affecting Thailand's export transportation through the Bangkok Port were exchange rate, export price index, quantity of export vessel from Bangkok and occurrence of One Stop Service Center. Finally, the forecast of Thailand's import and export transportation through the Bangkok Port during the quarter periods of 2006-2007 showed an increase of average growth rate of 1.55 percent of import transportation. On the other hand, there was a decrease of 0.60 percent in the average growth rate of export transportation. The recommendation from this research is the government and concerned agencies should have promotion policy for the Bangkok Port, provision of full range of services to maintain the market share and developing the Bangkok Port to cope with the economic circumstances.